

Prof. Dr. Selahattin Kıyıcı'nın Ardından...

In Memory of Prof. Dr. Selahattin Kıyıcı

Burhaneddin KIYICI

Dr. Öğr. Ü., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Temel İslam
Bilimleri Bölümü,

*Assistant Professor, Van Yuzuncu Yil University Faculty of Theology, Department of Major Islamic
Sciences*

Van / Turkey

bkiyici@yyu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-0025-9579

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü / Article Type: Vefeyat / Obituary

Geliş Tarihi / Date Received: 10 Aralık / December 2020

Kabul Tarihi / Date Accepted: 10 Aralık / December 2020

Yayın Tarihi / Date Published: 15 Aralık / December 2020

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Aralık / December

Atıf / Citation: Kıyıcı, Burhaneddin. "Prof. Dr. Selahattin Kıyıcı'nın Ardından...". *Van İlahiyat Dergisi*, 8/13(Aralık 2020): II-V.

web: <http://dergipark.gov.tr/vanid> | mailto: vanyyuifd@yyu.edu.tr

Copyright © Published by Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi /
Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Theology, Van, 65080, Turkey.

Bütün hakları saklıdır. / All right reserved.

VEFEYAT/OBITUARY

PROF. DR. SELAHATTİN KIYICI'NIN ARDINDAN...

Bir ilim adamını tanımak, ondan istifade etmek, onunla günler geçirmek ve tanıdığını sandığında aslında onun bir hazine olduğunun anlayınca o hazineden çok az faydalandığını fark etmek. Bu duygunun tarifi yok. Sağlığında ne kadar kıymet verirsiniz verin az kıymet verdiğinizizi fark etmiyorsunuz. Belki hayatın akışı da bunda etkili oluyor. Ama aramızdan ayrılınca değerini ve kıymetini anlatacak sözler eksik kalıyor. O'nun hayatını kısaca bilmek O'nun anlamının belki en kısa yolu olabilir. Bu da tam anlamayı sağlar mı bilinmez ama hayatını bilmek hatıralarını yad etmek ve en nihayetinde gönül hoşluğu ile helalleşerek O'ndan razı olmak... Yapılabilecek tek şey bu herhalde.

Bir Ağustos ayında dünyaya gözlerini açan Selahattin Kıyıcı'nın hayat serüveni, doğumuyla birlikte mücadele ve çile ortamında geçmiştir. İhtilafa rağmen nüfusta doğum tarihi 1940 diye kayıtlıdır. Aslında o günün şartlarına göre nüfusa dört yıl geç kaydedilmiştir.

Selahattin Kıyıcı gerek eğitim gerekse ilmî irtibatı oldukça yüksek bir köyde doğup büyümüştür. Harf inkılâbından önce de tedrisat yapan ilkokula sahip bu köy; dini tahsilin yapıldığı, ilmihal bilgilerinin öğretildiği, tecvidle Kur'an okuyacak düzeyde öğrencilerin yetiştirildiği, başta namaz sureleri olmak üzere pek çok ezberin yaptırıldığı ve hatta hafız yetiştirebilecek düzeyde eğitimlerin verildiği önemli bir köydür. O dönemde hafızlığın oldukça değer gördüğü de bilinen bir gerçektir. Saygı duyulan bu hafızlık yeteneğine sahip olanlar ise, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın açtığı kurslarda ya da kendi özel gayretleriyle bilgilerini daha da arttırarak müftülüklerde yapılan sınav sonucu imam, müezzin veya Kur'an kursu hocası olabiliyordu.

Annesinin teşvikiyle hocası Yunus Efendi'nin nezaretinde 7-8 yaşlarında hafızlık eğitimine başlamıştır. Mahallesinde Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına riayet ederek seri okuyabilen Yusuf Erçiçek hocadan ders alan Selahattin Kıyıcı nihayet hafızlığını tamamlamış ve 1950 yılının Mayıs ayında kendisiyle birlikte hıfzını tamamlayanlarla hafızlık törenine katılmıştır. Aynı yıl Erzurum'da, 17 Haziran-15 Temmuz 1950 Ramazan'ında, amcasının yanında evlere hatim okumaya gitmiştir.

14 Mayıs 1950'de Demokrat Parti'nin seçimi kazanmasıyla Adnan Menderes başbakan olur. Bu durum pek çok değişikliği de beraberinde getirir. Bu değişimlerden biri de Ramazan ayı girmeden 16 Haziran 1950 yılında Ramazan öncesi alınan önemli bir karardır ki o da; ezanın aslının Arapça okunması kararıdır. Karar, Erzurum'da coşkuyla karşılanır. Kurbanlar kesilir, şükür secdeleri yapılır. Selahattin Kıyıcı bunları derin bir duyguyla anlatır hatta her anlatışında da sesi titrer ve Menderes'e hayır dua ederdi.

Ramazan aylarının Erzurum'da bereketli geçtiğini dile getiren Kıyıcı için yaz demek köyü demektir. Güz de ilkokula kayıt olmak demektir. Ancak ailesi bunu istemedi ve teyzesinin kocası ile Konya'ya gönderildi. Ailesinin amacı hafızlığını ilerletmesi yönünde olduğu için O'nu okuldan uzak tutmaktı.

1951 yılının güzü İstanbul'a giden Kıyıcı burada Gönenli Mehmet Efendi'yle tanışır. Kendini iyice tanıttıktan sonra Hocaefendi tarafından medreseye kabul edilir ve Karagümrük Zincirlikuyu Üç-baş Medresesi'nde kalmaya başlar. Orada, vakit kaybetmeden tashih-i

hurufla Kur'an eğitimine başlar. Yirmi günde Sübhaneke duasını geçen Kıyıcı sonraki dört ayda Amme Cüz'ünü tamamlar. Böylece sondan başa doğru Kur'an-ı Kerim'i tashih-i huruf, meharic-i huruf, tecvid ve makamla okumayı bitirir. Bu arada önde gelen Kurraları sürekli dinler ve onlardan bazı talimler de alır. 1954 yılında kursu tamamlar fakat ilkokul diploması olmadığı için kurs diplomasını da alamaz. Daha sonra 1957'de Erzurum'da dışarıdan ilkokul diplomasını alır ve diplomayı kursa gönderir. Böylece medrese diplomasına da kavuşmuş olur.

1955 yılında Erzurum'daki tahsil hayatı başlar. Kurşunlu Medresesi'nde kalmaya ve Müftü Solakzade Sadık Efendi'den ders almaya başlar. Buradaki eğitimi de askere gidene kadar devam eder. Bu arada 1957 yılında açılan imamlık-müezzinlik sınavlarına girerek başarılı olur. 2 Şubat 1958'de Dervişağa Camisi'ne atanır ve göreve başlar. 1960 yılında askere çağrılır. Askerdeyken 3 Temmuz 1960'da hocası Müftü Solakzade Sadık Efendi vefat eder. 23 Nisan 1962'de terhis olan Kıyıcı için yeniden görev alma telaşı başlar. Gürcü Mehmet Camii'nde imamlık görevine atanır. Fakat camii tamire muhtaçtır ve bunun için çalışmalara başlayarak Vakıflar Müdürlüğü'nden izin alarak caminin tadilatına başlanır. Yine bu dönemde Din Görevlileri Cemiyeti'nin kuruluşunda aktif olarak rol alarak birçok ilmî ve içtimaî faaliyetlerde görev alır.

Okuma arzusu ve isteği hiçbir zaman geçmeyen Selahattin Kıyıcı nihayet ortaokulu dışarıdan bitirir. Liseyi de dışarıdan bitirebilmek için oldukça gayret sarf eder ve arkadaşlarıyla toplanarak ders çalışmaya başlar. Hatta kendilerine hoca tutarak özel dersler alırlar. Erzurum'da lise bitirme sınavlarında haksızlığa uğrayınca Artvin'e gider. Artvin'de on gün kalır ve orada da liseyi bitirerek 1971 yılında üniversite sınavına girer. Önce Ankara Üniversitesi Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nin Arap-Fars Dili Bölümü'ne kayıt yaptırır. Aynı sene içinde Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde açılan İslami İlimler Fakültesi'ne müracaat eder ve öğrenciliğe kabul edilir. 1971-1972 yılında eğitime başlayan Atatürk Üniversitesi'nde İslami İlimler Fakültesinin ilk öğrencilerinden olur. 1976 yılında buradan mezun olur ve Edebiyat Fakültesi Arap-Fars bölümünde açılan sınavı kazanır. 20 Ocak 1977'de akademik hayata atılan Kıyıcı 1985 yılında doktorasını bitirir ve 1993 yılına kadar bu görevine devam eder.

1993 yılında yine ilim yolunda gurbet yollarına düşülür. Bu sefer gidilecek adres Van'dır. Van'a sıcak bakmasının sebebi babasının orada askerlik yapmış olmasıdır. Van'da Yüzüncü Yıl Üniversitesi bünyesinde açılan İlahiyat Fakültesi'nde Yardımcı Doçent Doktor olarak göreve başlar. 15 Temmuz 1993 tarihinde aynı fakültede Dekan Yardımcısı olarak görevlendirilir. Rektör Prof. Dr. Seyyit Mehmet ŞEN ve İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail TOK ile birlikte yeni kurulan bir fakültenin kuruluş aşamasında hizmete başlar. Uzun süre bu görevde kalan Kıyıcı aynı zamanda ilmî çalışmalarına devam eder ve 1996 yılında da çalışmalarının mükâfatını doçent olarak alır. 2003 yılında Profesörlüğe atanır. 2004 yılında Dekan Vekilliğine atanır. 16 Mayıs 2005 tarihinde İlahiyat Fakültesi Dekanlığı'na asaleten atanır ve emekli olana kadar bu görevi sürdürür. 1 Ocak 2008 yılında emekli olan Kıyıcı bir müddet Van'da kaldıktan sonra memleketi Erzurum'a döner. 9 Eylül 2020 yılında vefat eder

Hafızlığa başladığı andan itibaren yüklendiği ilmî şuurun farkındadır. Öyle ki köyde bulunduğu zamanlarda bile hocalarına olan hürmetinden sürekli onlardan bir şeyler öğrenme çabasıdır. Erzurum'da güzel okuyanları dinlemek ve onların tarzını almak için camileri

dolaşmıştır. Bu bağlamda öğrenme gayretini hiç bırakmamış ve bıkmadan usanmadan yeni bilgiler edinme merakı içinde olmuştur. İstanbul’da bulunduğu dönemde de aynı ruhla güzel Kur’an okuyanları dinlemek için hemen her gün onların bulunduğu camilere gitmiş ve onlardan tarz öğrenmeye çalışmıştır. Tüm bunların yanı sıra üslûba, nazik ve güzel konuşmaya da özen gösteren Kıyıcı sırf bu sebepten İstanbul Türkçesini kullanmayı tercih etmiş ve bunun için de ayrı çaba göstermiştir. Hatta bu güzel konuşma kabiliyeti Erzurum’a döndüğünde ona ayrı bir itibar kazandırmıştır.

Müftü Solakzade Sadık Efendi’den aldığı “Aziz ol oğlum” duasını sürekli hatırlayarak bu duanın ilim hayatında hep önünü açtığını söyler ve her fırsatta da hocasının iftar için onu evine davet etmesinin verdiği sevinci hatırlardı. Ders saatleri dışında Kurşunlu Medresesi’nde ya da camilerde kendisinden Kur’an talimi almak isteyenlerle ilgilenmiştir. Hatta bu marifetiyle yaşça kendinden büyük kişilere bile hoca olmuş ve saygı kazanmıştır. Güzel okuması ile bilinen Kıyıcı, Erzurum ahalisi tarafından rağbet görmüş olup her zaman mevlid ve hatimlere de davet edilmiştir. Bu talim eğitimleri ve davetler göreve başladıktan sonra da artarak devam etmiştir.

Hayatı boyunca kendini ilme adayan Kıyıcı, sosyal faaliyetlerden de geri kalmamıştır. Din Görevlileri Cemiyeti’nde aktif olarak bulunmuş olup İmam Hatip Lisesi Aile Birliği’nde de görev almıştır. Devrin siyasetiyle yakından ilgilenmiştir. Günlük matbuat takibi emekli oluncaya kadar devam etmiştir. Bir konu üzerine konuşulacağı vakit tek taraflı bakış açısından ziyade konuyu birçok açıdan tahlil etmeyi yeğlemiştir. Arkadaşlarıyla oluşturdukları ilim meclislerinde hararetle tartışmalar yapıp fikir beyan etmiş hatta ve hatta gündelik konularda bile önemli görüşler sunmuştur. Bu ilmi toplantılara ve vaazlarına günlerce önceden hazırlanır, notlar alır ve konuşmasını öyle yapardı. En büyük zevklerinden biri kitapçılara uğrayarak bazı kitaplar üzerine müzakereler yapmaktır. Hele yeni bir kitap aldığına ya da farklı bir kitabı keşfettiğinde duyduğu sevinç görülmeye değer yanlarındandı. Bir kitap kaç cilt olursa olsun mutlaka elden geçirir, notlar alır ve yeri geldiğinde de kitap hakkında yeni ve farklı yorumlar getirir, daha sonra bir konu geldiğinde hem kitabı hem de kitaptaki yerini hemen bulur konuyu incelerdi.

Aynı şevk doktora çalışmasında daha da katlanmıştı. İngiltere’den getirttiği foto filmleri fotoğraf olarak bastırır ve o yazma eseri baştan sona büyük bir sabırla ve tabii ki merceklerle okurdu. Bunun için fakülteodaki odasında derslerden kalan zamanlarında gece yarısına kadar çalışırdı. Bilim aşkı için tanıdıklarından öğrendiği daktilo ile tezini yazmış ve bu sayede de doktorasını tamamlamıştır. Bazı sağlık sorunları sebebiyle yavaşlayan akademik çalışmalarına büyük bir üzüntü duymuş ancak okuma ve araştırmadan asla geri kalmamıştır. Tüm bu çabaları Van’da doçent olmasını sağlamıştır. Bu süreçte yeni teknoloji, bilgisayarları hayata sokmuştur. Tam manasıyla bilgisayar kullanmayı bilenler olmadığı için mesai sonrası bilgisayar operatörlerinin bürolarına giderek aylarca gece yarısına kadar hazırladığı metinlerin bilgisayara ortamına aktarılmasına çalışmıştır. Denilebilir ki; elli beş yaşında soğuk mekânlarda sırf ilmi tahsil için bulunmak, ancak ilim aşkıyla açıklanabilir.

Sekiz yaşında hafızlığa başladığı göz önüne alınırsa Selahettin KIYICI, 75 sene bizzat ilmin içinde bulunmuş, hocalık yapmış, ilmi kurumlara destek vermiştir. İlim için elinden geleni dönemin şartlarında ne gerektiriyorsa onu yaparak hizmet etmiştir. Ömrü Allah’ın kitabını okumakla başlamış ve yine Allah’ın kitabını okumakla bitmiştir. Rabbim ilim yolundaki bütün çabalarını kabul etsin. Amin